

شخصیت‌پردازی

مهديه گلستاني، زهرا حيدري
مناسب براي پايه هاي اول تا ششم
حوزه هاي درسي: فارسي، داستان نويسي

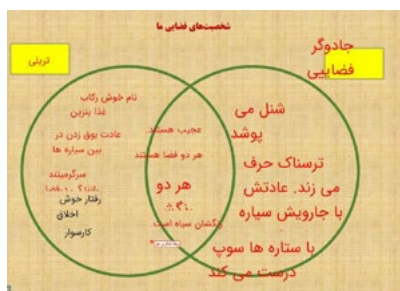

مقدمه

این فعالیت هفته آخر آبان ماه با دانش‌آموزان کلاس دوم دبستان و در بستر مجازی (ال‌ام‌اس) انجام شد. این کودکان از سال گذشته، یعنی سال اول ابتدایی، با عناصر داستان آشنا شده بودند. یکی از اهداف مهمی که مربی‌ها امسال بر روی آن تمرکز کرده‌اند، پرداختن عمیق‌تر به این عناصر است. پرداختن به شخصیت داستان، اولین گامی است که در راستای رسیدن به این هدف برداشته‌اند. تا پیش از شروع فعالیت‌های مربوط به شخصیت‌پردازی، بچه‌ها صرفاً نامی انتخاب می‌کردند که اغلب هم برآمده از کارتون‌های مورد علاقه‌شان بود. آن‌ها به ویژگی‌های شخصیت‌ها توجهی نداشتند و بنابراین تنوع شخصیت‌هایی که انتخاب می‌کردند بسیار محدود بود.

مرحله اول

فعالیت با یک پرسش برانگیزاننده آغاز شد: «برای نوشتن یک داستان خوب و باکیفیت، باید به چه چیزهایی توجه کنیم؟». گفت‌وگوی خیلی خوبی در پاسخ به این پرسش شکل گرفت و بچه‌ها به نکات مهمی اشاره کردند که نشان می‌داد ذائقه آن‌ها با خواندن کتاب‌های باکیفیت در مدرسه، به خوبی شکل گرفته است. در پایان، مربی پاسخ‌های بچه‌ها را این‌گونه جمع‌بندی کرد:

۱. توجه به شخصیت‌های داستان
۲. توجه به جمله آغازین
۳. زمان و مکان داستان
۴. اتفاقات و رخداد‌های داستان
۵. راه‌حل‌هایی که توسط شخصیت‌های داستان داده می‌شود
۶. پایان داستان

مرحله دوم

در مرحله بعد، مربی بعضی از مواردی که در شخصیت‌پردازی مهم هستند را با توجه و تمرکز بر شخصیت‌های آخرین داستانی که برای کودکان خوانده بود، توضیح داد. مواردی چون:

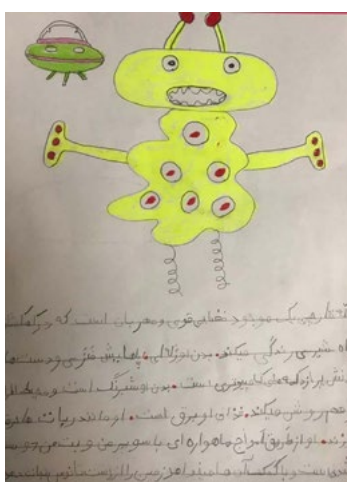
۱. شخصیت‌ها باید طوری انتخاب شوند که با موضوع داستان مرتبط باشد.
۲. شخصیت‌های اصلی باید کارهای زیادی در داستان انجام دهند و شخصیت‌های فرعی هم باید حتماً نقشی داشته باشند، طوری که اگر آن‌ها را از داستان حذف کنید، جای خالی آن‌ها ملموس باشد.
۳. حتماً به ویژگی‌های مختلف شخصیت‌های داستان فکر کنید. مثلاً ظاهر او چگونه است؟ / چه لباس‌هایی می‌پوشد؟ / چگونه رفتار می‌کند؟ خوش اخلاق است یا بد اخلاق؟ / چه غذاهایی را دوست دارد؟ / چه سرگرمی‌ها و عادت‌هایی دارد؟

مرحله سوم

بعد از این جلسه قرار شد هر دانش آموز یک شخصیت برای داستانی که مکانش «فضا» است، خلق کند و حتما ویژگی هایی برای او بنویسد و تصویر آن را نیز نقاشی کند.

مرحله آخر

در جلسه بعد، دانش آموزان ویژگی های شخصیت هایشان را خواندند و مربی با هم فکری خود بچه ها، تفاوت ها و شباهت های شخصیت هایشان را روی نمودار «اون 1» ثبت می کرد.

اطلاعات تماس:

@baztabschool

@baztabschool

ایمیل:

info@baztabschool.ir

بوسایت: baztabschool.ir

1 نمودار ون را جان ون (John Venn)، فیلسوف و منطق دان بریتانیایی، به عنوان راهی برای بیان بصری رابطه بین گروه های مختلف از اشیا اختراع کرد. از آنجایی که معادل ریاضی «یک گروه از اشیا» معادل با «یک مجموعه» است، با استفاده از نمودار ون می توان روابط بین مجموعه ها را نشان داد. نمودار ون یک سازمان دهنده ی تصویری است که با کمک آن می توان تفاوت ها و شباهت های میان اشیا و مجموعه ها را نشان داد.